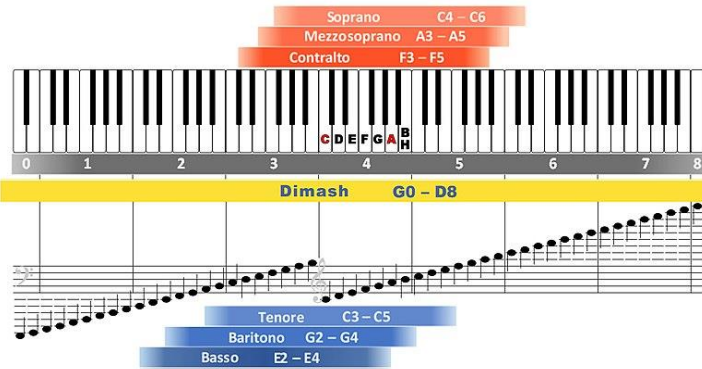

AZ ÉNEKLÉSRE SZÜLETETT KAZAK ŐSTEHETSÉG, DIMASH QUDAIBERGEN¹

'... ÉS A SAJÁT LELKÉT ADJA MINDEN DALBAN ...'

2017. január 21-ről 22-re virradó éjszaka fölrobbant a kínai közösségi oldal, a Weibo. Este került adásba a Hunan tévé profi énekeseknek ötödik éve megrendezett *I am Singer* versenyshow azévi első fordulója. Az első, legfiatalabb résztvevő, a 14 közül egyetlen, első ízben nem kínai, egy 22 éves kazak fiatalember... tarolt. Előadásával a forduló összes szavazatának 27 %-át besöpörte, és másnap reggelre 300 ezer, estére 600 ezer rajongója lett a Weibon, a kínaiak pedig rövid időn belül már "importált kistestvérüknek" nevezték.

Az azóta névjegyévé vált *S.O.S.* a Starmaniából –
a *Singer 2017* első fordulójában ([szövege](#) vagy [HU](#)²)

De ki ez a már 22 évesen is vérprofi, minden porcikájában muzsikából és lélekből összerakott kazak énekes, aki "sötét lóként" vett részt a *Singer 2017* versenyen és tűnt föl üstökösként a nemzetközi zenei világban; akit korunk Mozartjának is neveznek?

¹ Dimash Qudaibergen (sz. 1994) kazak énekes, zeneszerző, multi-instrumentalista, operaénekesi, popzenei, és zeneszerzői képzettséggel. (De írt forgatókönyvet, rendezett és operatőrködött is.) Ötvözi a klasszikus, a pop és a népzenei elemeket. Hangterjedelme – amit a maga részéről csak egy eszközzel tartja – meghaladja a 7 oktávot. A hangtartományát [ez a videó](#) csak C1–D8-ig demonstrálja. Ha [énekelhetnéke](#) támad, az időpont sem számít.

² A magyar feliratozással is rendelkező videókat "HU" jelöli. (A fogaskerékre kattintva választható.)

Már 2 éves korában fésztenül mozgott a színpadon: fölszaladt, hogy ő is meghajoljon, megköszönje a tapsot, amit szülei, a Kazahsztánban közismert énekes Szvetlana és énekes-zenész Kanat Ajtbajev kaptak.

5 éves korában zongorával kezdte,³ majd középfokú zenei tanulmányait opera szakon folytatta, ami után állást kínáltak neki az [Asztana Operában](#). A BSc-t a Kazak Nemzeti Művészeti Egyetem ([KazNUI](#)) esztrád (könnyűzenei) szakán, az MSc-t a zeneszerzés szakán kitűnő eredményekkel végezte el, ami után felvételt nyert a doktori iskolába. Emellett ösztöndíjasként Los Angelesben, a New York Film Academyn tanul rendezést – miközben ő maga is tananyagá vált, Kínától Finnországig. A BSc és az MSc szakdolgozatának is a kazak népzene a tárgya.

Hagyományos, háromgenerációs nagycsaládban él az orvosi tanulmányokat folytató, csengő hangú húgával, Rausannal és a koncertjein immár rendszeresen [dombrán](#) játszó, a legutóbbin pedig már zeneszerzőként és gitárosként is bemutatkozott öccsével, Manszurral. Nagyszüleinek, főleg Miua nagymamájának meghatározó szerepe volt a nevelésében, őket nevezi szüleinek. Családja, tanárai és aktőbei környezete révén mély gyökeret eresztett benne a kazak nyelv és a hagyományos kazak kultúra. Hazájára büszke, tartással bíró kazakká vált,⁴ aki a hangszerelésbe, ha csak teheti, beépíti nemzeti hangszerüket, a dombrát, angol vagy kínai dalába is kazak nyelvű betétet:

Hattyúludak (鴻雁 / Swan goose), a honvággyról szóló belső-mongol népdal
2. versszakát Dimash kazakul, majd Tengri mongolul énekli ([szövege](#))

Sikítás (Screaming) – kazak rap-betéttel a *Digital Show* c. online koncertjéből (HU)

³ Pontosabban: [1,5 éves korában](#) dombrával. (A dombráról a Parlando következő számában. Néhány dombra a [Koncert Almatiban](#) c. írás 22. oldalán; Parlando 2022/6) És az 5–6 éves "kis Mozart", teljesen átadva magát a [billentyűknek](#).

⁴ A kazakságát járja körbe az [Amánat – Dimash, a kazak](#) c. írás. (Parlando 2021/6. sz.)

Műfaji sokszínűsége a poptól, rocktól a népzeneig, a raptól az operáig terjed, amit nem ártall akár egy-egy dalán belül is mesterien kombinálni, és ezáltal akár egy közepszerű dalból is gyöngyszemet kerekíteni:

Bűnös szenvedély (Грешная страсть / Sinful Passion) ([szövege](#))

Veleszületett tehetsége, ritka adottságai nem teljesedhettek volna ki, ha nem párosulnak céltudatossággal, alázattal, szorgalommal, szívós kitartással, állóképességgel⁵ és azzal a szilárd hittel, hogy a gyerekkori álmai megvalósíthatók.

Mindezeknek köszönhetően már egészen kiskorától minden versenyt megnyert, amin csak elindult, még ha volt is törekvés arra, hogy elgáncsolják. Csak a kínai *Singer 2017*-en szorult hátszállal a második helyre, de a főnyereményt, hogy "kilótték" a világba, már az első fordulóban megnyerte.⁶

Annak ellenére, hogy világhíróvá vált, törekszik rá, hogy minél több időt tölthessen a számára oly fontos, támogató családjá körében, mélyen tisztelt tanáraival – akiknek a véleményét és tanácsait rendszeresen kikéri –, régi és újabb, főleg zenész barátaival, fenntartsa kapcsolatát osztálytársaival. Vagyis, hogy a magánéletében – ami számára tabu – megmaradhasson egy hétköznapi srácnak, akár komisz kölyöknek.

⁵ Több sportágat űzött jó eredményekkel, a mai napig rendszeresen úszik. Maradék taekwondo-tudásából: [1.](#), [2.](#)

⁶ Ez egy igen kemény, feszített menetelés volt: hétről hétre új produkcióval kellett előállnia, miközben csak az első 2 fordulóban való részvételre volt fölkészülve. Utóbb viszont még azt is sikerült elérnie, ami szívügye, hogy kazak dalokkal is szerepeljen – mi több, asztanai egyetemista diáktársai kíséretével.

A 8. forduló előtt az utolsó pillanatig úgy tűnt, hogy nem tud kiállni. A felvétel napjára elment a hangja, beszélni is alig tudott, injekciózták a torkát, mindenki szurkolt érte, kollégái az aranynál is drágább kínai csodaszerrel gyógyították... Végül úgy döntött, nem okozhat csalódást a közönségnek. A színpadon tudott énekelni – a háttérben pedig mindenki feszülten figyelte a teljesítményét –, de utána megint megszólalni sem tudott. ([erről](#)) És mindeközben még "hazaugrott" Almatiba, hogy a Téli Universiade megnyitóján énekeljen. Egy másik alkalommal Asztanába a 7. fordulóra készülő fellépő ruhája miatt, és hogy népihangszeres diáktársai közül összeállítsa a kíséretét. Eleget tett egy meghívásnak, és a dal hazájában, Párizsban, egy élő műsorban [énekelte az S.O.S](#)-t.

Még nem ért véget a *Singer 2017*, amikor elnyerte a Top Music Awards, a kínai Grammy *legjobb ázsiai énekes* díját, 2 héttel később a Chinese Top Ten Music Awards *legnépszerűbb külföldi énekes* díját; és elkészítette a [Battle of Memories](#) (*Emlékek küzdelme*) témadala, az [Eternal Memories](#) (*Kitörölhetetlen emlékek*), valamint a [Power Rangers](#) (*Gépesített rohamcsapat*) film promóciós dala, a [Go Go Power Rangers](#) (*Gyerünk~!*; videóval) felvételét, aminek gitárszólójára sikerült bevonnia családjuk barátját, Lukpan Zsoldaszovot.

A *Singer 2017*-en volt valamennyi előadása együtt elérhető [itt](#).

Tisztelgés egyik tanára, Kenesz Dűjszekejev emléke előtt, annak egyik átértelmezett dalával –
Kedvesem (Qarağym-ai / My Little One / My Dear; HU)

Las Vegasba csak azért röptül el – a legutóbbi, évek óta várt hazai koncertje előtt 5 nappal –,
hogy honfitársa kérésre elénekelje a *kazak himnuszt* (HU)

Amikor kibújt belőle a kaján csibészség –
Vitas *Opera 2*-je a *Singer 2017* második adásában ([szövege](#))

A gyerekeket nemcsak kitüntetett szeretettel halmozza el, hanem a legkülönbébb módon támogatja is őket. 2019 elején hatalmas vihart kavart, hogy a miatta létrehozott és nagy titkolózásokba burkolt, a nyertest 1 millió dollárral díjazó The World's Best (TWB) vetélkedő show-ból visszalépett amikor kiderült, hogy az előzetes megállapodással ellentétben gyerekekkel is kéne versenyeznie.⁷ *Danelia Tulesovával, akivel versenyeznie kellett volna*

A család több évtizedes múltú vállalkozásával (DimashAli Creative Center) 2018-ban elindította a nemzetközi [Bakitti Bala](#) (Бақытты Бала; Boldog Gyermeek)⁸ elnevezésű, fesztivál jellegű versenyt tehetséges gyermek-előadók számára, aminek zárógáláján minden évben föllép és találkozik a gyerekekkel, esetenként – a háttérben meghúzódva – a zsűrijében is részt vesz.

Dimash pl. szerepelési lehetőségeket is biztosít a gyerekek számára, ahogy a New York-i koncertjén a 2019-es verseny győztesének, az akkor 12 éves *Ajkerim Tileubek*nek. (1:28-tól)

A béke és a szeretet elkötelezett hirdetője. Ezt tükrözi egyik saját szerzeménye, a 2017. december 16-án Csangszában tartott első kínai szólókoncertjén bemutatott *Háború és béke* (战争与和平 / War and Peace HU):

⁷ Ezt követően a TWB rövid időn belül még a YouTube-csatornáját is törölte.

A „[The World's Best](#)” vagy az [értékrendek ütközése?](#) című átfogó írásában [Szabó Katalin](#) részletesen foltárja az eseményeket, amik rávilágítanak az amerikai show-biznisz működésére is. Az ebben hivatkozott, de azóta nem elérhető videókkal megegyezők: az [All by myself](#) és az [Adagio](#) Dimash bejelentésével, hogy visszalép.

⁸ Beszámoló a [2022-es verseny eredményeiről](#) (angolul).

A béke melletti beszéde a Közép-Ázsiai Média Fórumon (CAMF; 2022.12.20.; HU)

A békéért kiált a *The Story of One Sky* című, 3 évig érlelt szerzeményével is, amit a Világ- és Hagyományos Vallások Vezetőinek VII. Kongresszusa *Egység a sokféleségben* című koncertjén mutatott be (2022.09.13.; HU)⁹

Csendes, de kiterjedt jótékonyági tevékenységet folytat; hazájában – de annak határain túl is – több segélyszervet mögé beállt. Egyes koncertjei bevételének egy részét szintén humanitárius célokra fordította, fordítja.¹⁰

A szenvedők és veszteségeket megélők iránti együttérzése ihlette a 2020 nyarán készült *Ó, jaj, Hazám* (Qairan Elim) klipjét (HU)

⁹ Erről a rövidfilmjéről és a békéről a [Koncert Almatiban](#) c. írás 8–15. old. (Parlando 2022/6. sz.) Egy, a zenei videó hivatalos bemutatója után fölkerült fancam felvétel a [The Story of One Sky](#) szept. 13-ai bemutatójáról.

A világ 8. legrangosabb filmfesztiváljára, a [CPIFF](#)-re eklektikus kategóriában jelölt film. (Díjátadó: márc. 25.)

¹⁰ Pl. a dél-kazahsztáni Ariszban pár nappal az asztanai (2019) koncertje előtt történt robbanás esetén, amikor a 44 ezer lakosú várost gyakorlatilag megsemmisítette az ottani lőszerraktár fölrobbanása.

De a 2023 tavaszi koncertjeinek a bevételeiből a februári földrengések utáni katasztrófaelhárítást támogatja.

Nem ő az egyetlen, akinek a hangtartománya lelóg a zongoráról, meghaladja a 7 oktávot.
Nem ő az egyetlen, aki képes férfiként és nőként is, kettő – vagy akár több – az egyben is énekelni.

A 2019-es Európai játékok megnyitóján bemutatott *Kövek ereje* (Ogni Pietra / Olympico HU)

Az almati koncertjén bemutatott *Benned a szeretet* (El amor en ti; 2022.09.23. HU)

Nem ő az egyetlen, aki az éteri hangjával azt csinál, amit akar: hol lágyan simogató, de ha kell, erőteljes, hogy a földhöz vág; hol fátyolos, máskor kristály tisztán csengő. Képes másodpercek alatt bejárni a tartományát pincétől a padlásig, akár könnyedén, botlás nélkül ugrándozva is.

A *Diva tánca* (Diva Dance)¹¹ a *Fifth Element*ből – a *Singer 2017* középdöntőjében (3:11-től)

¹¹ A szerzője, Éric Serra szerint elénekelhetetlen. A nőknek is nagy kihívást jelentő *Diva táncát* az *Ötödik elem*ben az azt megelőző *Őrület áriával* (Donizetti: Lammermoori Lucia) együtt a *Singer 2017* előtt is többször [előadta](#). A filmhez [Inva Mula](#) előadását részletekben rögzítették és digitálisan korrigálták. Élőben Dimash-on kívül – tudomásom szerint – csak a kínai [Jane Zhang](#) és még bakfisként az örmény [Victoria Hovhannisyan](#) állt ki vele.

Nem ő az egyetlen, akit képtelenség beskatulyázni.

Nem ő az egyetlen, aki fölépíti a dalait: van eleje, csúcspontja, befejezése.

Nem ő az egyetlen, aki teljesen benne van a dalban, eggyé válik vele; a lelkéből énekl.

Nem ő az egyetlen, aki egy-egy dalát kétszer ugyanúgy még nem adta elő.

Nem ő az egyetlen, aki a 3–4 órás koncertjeit is mindig élőben énekl végig.

Nem ő az egyetlen, aki csak a tökéletes teljesítményével éri be.

Nem ő az egyetlen, aki eltántoríthatatlanul a maga választotta úton halad, könnyű siker érdekében se tér le róla.

Nem ő az egyetlen, akinek nem szállt a fejébe a siker, nincsenek sztárallűrjei.

Nem ő az egyetlen, aki magazinok címlapjára került, de nem bulvárlapokéra, mert nincsenek körülötte botrányok.

Nem ő az egyetlen, aki már a megjelenésével sokakban heves szívdobogást vált ki.

Nem ő az egyetlen, akinek a világ több mint 100 országában vannak rajongói klubjai.

Nem ő az egyetlen, akit a közönsége Kínától Londonig, Moszkvától New Yorkig követ a koncertjeire.

Nem ő az egyetlen, aki a koncertjein az első perctől kapcsolatot létesít a közönségével és parázs hangulatot teremt.

Nem ő az egyetlen, aki imádja és mélyen tiszteli az őt inspiráló közönségét – akiket *Deareknek* (kedveseinek) nevez – és viszont.

Nem ő az egyetlen, aki a közönségéért bármire képes – és viszont.¹²

Együtt a zuhogó esőben is kitartó, rá 10 órán át várakozó közönségével – szó szerint bőrig ázott, sőt még rá is tett a félórás föllépése alatt.
(Omej (Emei)-hegyi zenei fesztivál, Kína, Szecsúan tartomány, Csengtu, 2019.04.27.)

Nem ő az egyetlen, akinek 2 milliót meghaladó követője van csak a videó megosztó csatornáján.

Nem ő az egyetlen, aki iránt nem lehet közömbösnek maradni.

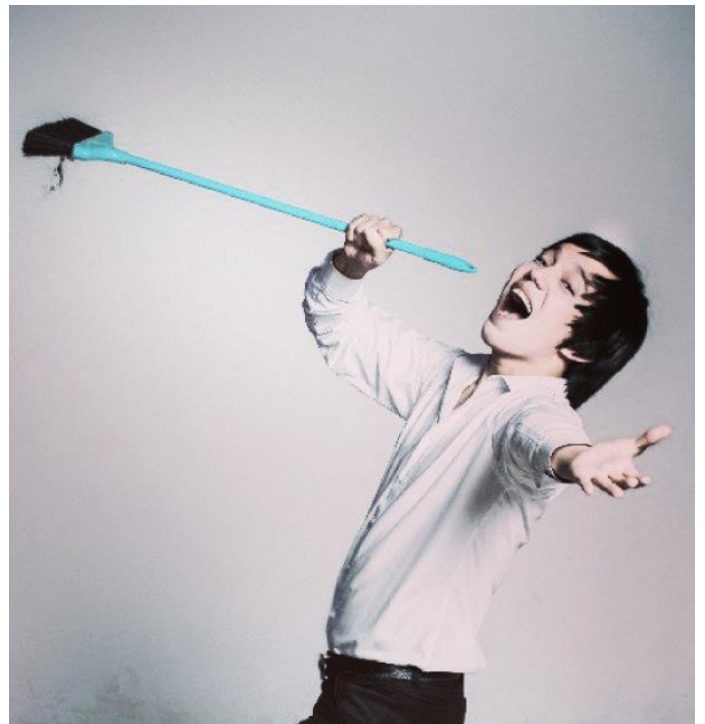
Nem ő az egyetlen, akit, ha valaki egyszer meghallgat, az rácsavarodik, katartikus hatása alá kerül még képernyőn keresztül is.

Nem ő az egyetlen...

De van benne valami... valami megfoghatatlan, ami mégis kiemeli a többiek közül.

Ő Dimash. Csak így, egyszerűen.

¹² Ld. a 6. lábjegyzet 2. bekezdését is.

További információk és videók

[Youtube csatornája](#)

[Hivatalos híroldala](#)

[Dalszövegeinek magyar fordításai](#)

Legutóbbi hazai koncertje (2022. 09. 23.)¹³ – 68 országból érkezett 35 ezres közönséggel (3 részben; HU):

[1. rész](#) [2. rész](#) [3. rész](#)

És egyik gyerekkori álmának beteljesülése: teltházás koncertje New Yorkban, 2019. 12. 10. (2 részben):

[1. rész](#) [2. rész](#)

A fényképek forrása – a dimashnews.com engedélyével:

<https://www.instagram.com/p/Bq8uqDeht5-/>

<https://www.instagram.com/p/CFS1EihHkqt/>

<https://www.instagram.com/p/CKrTYi3glGa/>

<https://www.instagram.com/p/Bq9NXUpB4fn/>

<https://www.instagram.com/p/6KybLAPJbs/>

Az ábrát a szerző készítette,¹⁴

A kazak zászlón is szereplő ***motívum*** forrása: [dreamstime](#)

A dalcímek átírása a bevezetésre váró latin betűs ábécéjük legutóbbi (2021. január 28-i) változata szerint, a neveké a magyar átírási szabályok szerint történtek.

¹³ A koncertről (is, és a Népi hangszerek Múzeumáról is): [Koncert Almatiban](#) (Parlando 2022/6. sz.)

¹⁴ A [Wikimédián](#).